

Súd: Krajský súd Košice
Spisová značka: 8CoP/246/2018
Identifikačné číslo súdneho spisu: 7116220168
Dátum vydania rozhodnutia: 26. 09. 2018
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Diana Solčányová
ECLI: ECLI:SK:KSKE:2018:7116220168.2

Uznesenie

Krajský súd v Košiciach v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Diany Solčányovej a členiek senátu JUDr. Marianny Hraboveckej a JUDr. Ludviky Bodnárovej vo veci starostlivosti súdu o maloletého dieťa D. A. nar. X.X.XXXX zastúpeného kolíznym opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny v Košiciach dieťaťa rodičov Mgr. N. A. nar. XX.X.XXXX bývajúcej na P. ul. č. XX v O. zastúpenej advokátkou JUDr. Slávkou Kováčovou so sídlom Advokátskej kancelárie na Štúrovej ul. č. 20 Košiciach a Ing. D. X. nar. XX.X.XXXX bývajúceho na W. ul. č. XX v O. zastúpeného advokátkou JUDr. Michaelou Šterbákovou so sídlom Advokátskej kancelárie na Kováčskej ul. č. 40 v Košiciach v konaní o návrhu otca na nariadenie neodkladného opatrenia o odvolaní matky proti uzneseniu Okresného súdu Košice I z 27.6.2018 č.k. 11P/127/2016-347 takto

rozhodol:

P o t v r d z u j e uznesenie.

o d ô v o d n e n i e :

1. Súd prvej inštancie napadnutým uznesením nariadil neodkladné opatrenie, ktorým rozhodol, že otec je oprávnený stretávať sa s maloletým D. každý párný týždeň v sobotu od 9.00 hod. do 18.00 hod. a každý párný týždeň v nedeľu od 9.00 hod. do 18.00 hod. s tým, že matka je povinná maloletého na styk s otcom riadne pripraviť a otec je oprávnený maloletého prevziať v určenom čase pred bytom matky a povinný na tom istom mieste maloletého matke v určenom čase odovzdať. V odôvodnení napadnutého uznesenia súd prvej inštancie uviedol, že vzhľadom na skutočnosť, že matka bráni otcovi v stretnutiach s maloletým, účelovo ich zakaždým zmarí, pričom vzťahy medzi rodičmi sú natoľko konfliktné, že sa na realizácii styku s maloletým nevedia dohodnúť, dospel k záveru, že boli splnené zákonné podmienky pre nariadenie neodkladného opatrenia, pretože nie je v záujme maloletého, aby jeho vzťah s otcom ochladol, nakoľko dlhodobá absencia otca v živote dieťaťa môže viesť k ich úplnému odcudzeniu.

2. Proti tomuto uzneseniu podala v zákonnej lehote odvolanie matka s návrhom, aby odvolací súd zmenil napadnuté rozhodnutie a návrh otca zamietol. Tvrdenia otca ohľadom nerealizácie styku s maloletým označila za nepravdivé a účelové a konštatovala, že stretnutia s maloletým prebiehali bez problémov, pričom otec nemal problém s tým, že sa realizujú v jej prítomnosti. V posledných mesiacoch mal otec s maloletým nadštandardnú možnosť sa kontaktovať nielen osobne, ale aj prostredníctvom sociálnych sietí a fotografií. Z jeho reakcie však mala pocit, že mu tento stav vyhovuje a vyslovila presvedčenie, že je v najlepšom záujme maloletého, aby sa stretával s otcom za jej prítomnosti a mohol tak plnohodnotne stráviť čas s obidvoma rodičmi. Poukázala aj na skutočnosť, že tak zo znaleckých posudkov, ako aj z rozhodnutia krajského súdu v Košiciach je zrejmé, že otcom navrhovaný rozsah realizácie styku s maloletým nie je vzhľadom na jeho nízky vek v jeho najlepšom záujme. Maloletý nie je zvyknutý byť tak dlhú dobu bez nej, nakoľko aj škôlku navštevuje len na pol dňa a ani so starými rodičmi netrávi taký dlhý čas osamote. Zdôraznila, že maloletý je veľmi citlivý, nemá rád zmeny, preto je nevyhnutné túto skutočnosť pri rozhodovaní o úprave styku zohľadniť. Nesúhlasila s konštatovaním súdu prvej inštancie, že boli splnené zákonné podmienky pre nariadenie neodkladného opatrenia, pretože otec má možnosť sa s maloletým stretávať a udržiavať s ním plnohodnotný vzťah. Realizácia nariadenej úpravy styku nie

je možná aj z toho dôvodu, že v dôsledku nepriaznivého zdravotného stavu maloletého s ním plánuje odcestovať na dlhší pobyt k moru, aby nebol vystavený smogu a nepriaznivo pôsobiacemu prostrediu.

3. Otec vo vyjadrení k odvolaniu matky uviedol, že napriek súdom nariadenému neodkladnému opatreniu o jeho úprave styku s maloletým matka ho nerešpektuje, zavádza ohľadom jeho prevzatia a bráni mu v styku s maloletým. Jej tvrdenia ohľadom letných dovolení označil za nepravdivé, pretože vyšetrenie maloletého u MUDr. H. sa konalo v deň, ktorý podľa vyjadrenia matky mala odcestovať s maloletým na dovolenku. Vyslovil názor, že matka svojím správaním iba potvrdzuje, že v tejto právnej veci boli splnené zákonné podmienky pre nariadenie neodkladného opatrenia a zdôraznil, že po jeho nariadení matka dokonca obmedzila jeho styk s maloletým aj prostredníctvom sociálnych sietí. Zdôraznil, že návrh na nariadenie neodkladného opatrenia podal z toho dôvodu, že má skutočný záujem na tom, aby sa maloletý stal súčasťou jeho rodiny a stýkal sa aj so svojím bratom X., t.j. synom, ktorý pochádza z jeho predchádzajúceho manželstva. V závere odvolania vyjadril zásadný nesúhlas s predloženými lekáorskými správami matkou a v tejto súvislosti uviedol, že MUDr. H. ho nikdy nevidela a nevyšetrovala, preto jej lekárske správy považuje za účelové, ktorými sa matka snaží navodiť negatívny dojem o ňom. Vyšetrenia maloletého psychiatrom označil za účelové a zdôraznil, že takéto konanie matky je nevhodným zasahovaním do zdravého psychického vývoja maloletého. Navrhol odvolaciemu súdu napadnuté uznesenie ako vecne správne potvrdiť.

4. Kolízny opatrovník sa k odvolaniu matky nevyjadril.

5. Konania vo veciach starostlivosti súdu o maloletých sa prejednávajú a rozhodujú podľa Zákona č. 161/2015 Z.z. Civilný mimosporový poriadok (ďalej len „CMP“).

6. Podľa § 2 ods. 1 CMP na konania podľa tohto zákona sa použijú ustanovenia Civilného sporového poriadku, ak tento zákon neustanovuje inak.

7. Podľa § 325 ods. 1 CSP neodkladné opatrenie môže súd nariadiť, ak je potrebné bezodkladne upraviť pomery alebo ak je obava, že exekúcia bude ohrozená.

8. Podľa § 387 ods. 1, 2 a 3 CSP odvolací súd rozhodnutie súdu prvej inštancie potvrdí, ak je vo výroku vecne správne. Ak sa odvolací súd v celom rozsahu stotožňuje s odôvodnením napadnutého rozhodnutia, môže sa v odôvodnení obmedziť len na skonštatovanie správnosti dôvodov napadnutého rozhodnutia, prípadne doplniť na zdôraznenie správnosti napadnutého rozhodnutia ďalšie dôvody. Odvolací súd sa v odôvodnení musí zaoberať aj podstatnými vyjadreniami strán prednesenými v konaní na súde prvej inštancie, ak sa s nimi nevysporiadal v odôvodnení rozhodnutia súdu prvej inštancie. Odvolací súd sa musí v odôvodnení vysporiadať s podstatnými tvrdeniami uvedenými v odvolaní.

9. Z citovaných zákonných ustanovení vyplýva účel neodkladného opatrenia, ktorým je rýchla i keď len dočasná úprava právnych (nielen faktických) pomerov účastníkov. Nariadenie neodkladného opatrenia predpokladá, aby sa aspoň osvedčila danosť práva (nároku) a aby neboli vážnejšie pochybnosti o jeho potrebe. Neodkladné opatrenie je inštitútom procesného práva, ktoré môže súd použiť, ak je potrebné, aby boli dočasne upravené pomery účastníkov, alebo ak je obava, žeby výkon súdneho rozhodnutia bol ohrozený. Neodkladné opatrenie je predbežným aj v tom zmysle, že sa ním neprejudikujú práva účastníkov a tretích osôb. Nie je konečným rozhodnutím, lebo jeho účelom je iba dočasná úprava pomerov účastníkov. Nevyhnutným predpokladom pre vyhovieť návrhu na vydanie neodkladného opatrenia je naliehavosť potreby predbežnej úpravy pomerov. Táto naliehavosť je príčinou, že súd môže rozhodnúť iba na základe osvedčenia tvrdených skutočností bez toho, žeby musel byť tvrdý nárok nepochybne preukázaný. Posúdenie, či a kedy je takáto potreba daná, je ponechaná na úvahu súdu, pričom je potrebné starostlivo skúmať všetky dôsledky, ktoré by mohli nastať pre účastníka nariadením neodkladného opatrenia. Vo všetkých konaniach starostlivosti súdu o maloleté deti je prioritný záujem dieťaťa.

10. Odvolací súd preskúmal napadnuté uznesenie súdu prvej inštancie, ako aj konanie mu predchádzajúce podľa § 65 CMP bez nariadenia pojednávania podľa § 385 CSP a contrario v rozsahu danom § 66 CMP a dospel k rovnakému záveru ako súd prvej inštancie, že v tejto právnej veci boli splnené zákonné podmienky pre nariadenie neodkladného opatrenia, ktorým konajúci súd dočasne upravil styk otca s maloletým. Otec podaným návrhom osvedčil naliehavosť predbežnej úpravy pomerov,

ako aj nebezpečenstvo bezprostredne hroziace záujmu maloletému, ktoré odôvodňuje okamžitý zásah súdu formou nariadenia neodkladného opatrenia. Poukazuje na skutočnosť, že konajúci súd správne vyhodnotil nebezpečenstvo bezprostredne hroziace maloletému D., dôsledne sa vysporiadal s matkou namietanými skutočnosťami a svoje rozhodnutie perfektne, t.j. riadne a zákonne odôvodnil, v dôsledku čoho je odôvodnenie napadnutého rozhodnutia presvedčivé a s jeho závermi sa odvolací súd úplne stotožňuje. Odvolací súd tiež zdôrazňuje, že naposledy bolo o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia rozhodnuté konajúcim súdom 5. októbra 2016 sp.zn. 11P/127/2016 v spojení s uznesením odvolacieho súdu z 21. júla 2017 sp.zn. 8CoP/33/2017, ktorým odvolací súd zveril maloletého do osobnej starostlivosti matky, návrh otca na nariadenie neodkladného opatrenia zamietol v prevyšujúcej časti a uložil rodičom maloletého povinnosť podrobiť sa odbornému poradenstvu na Referáte poradensko - psychologických služieb Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny v Košiciach po dobu 3 mesiacov. Toto rozhodnutie nadobudlo právoplatnosť 7.3.2017. Odvolací súd konštatuje, že od tohto rozhodnutia uplynul viac ako rok a z predloženého spisu nepochybne vyplýva, že komunikačné problémy medzi rodičmi maloletého pretrvávajú aj naďalej, styk otca s maloletým sa realizuje iba za prítomnosti matky, poslednú dobu sporadicky alebo vôbec v prostredí poznačenom konfliktami rodičov, v dôsledku čoho je výkon práv maloletého obsiahnutých a garantovaných v Dohovore o právach dieťaťa obmedzený a do budúcnosti ohrozený. Na základe týchto skutočností dospel odvolací súd k záveru, že od posledného súdneho rozhodnutia o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia nastala taká zmena pomerov, ktorá spočíva v dlhodobom nepravidelnom a iba sporadickom realizovaní styku otca s maloletým v konfliktnom prostredí, ktoré bráni riadnemu výkonu práv otca a maloletého. Odvolací súd je toho názoru, že sporadická realizácia styku rodiča s dieťaťom nezodpovedá riadnemu výkonu práv v zmysle Dohovoru o právach dieťaťa, neprispieva k prehĺbovaniu a rozvíjaniu vzťahu a citovej väzby medzi dieťaťom a rodičom, ale práve naopak, stres a konflikty pri styku otca s dieťaťom medzi rodičmi maloletého majú na neho a jeho citový rozvoj negatívny vplyv, ktorý môže v budúcnosti vyústiť až do odmietnutia týchto stretnutí z dôvodu pocitu diskomfortu, stresu a obáv pri realizácii styku s otcom prameniacych výlučne z konfliktov a napätej situácie medzi jeho rodičmi. Na základe týchto skutočností s dôrazom na dobu, ktorá uplynula od rozhodnutia súdu, dospel odvolací súd k záveru, že boli splnené zákonné podmienky pre nariadenie neodkladného opatrenia. K odvolacím námietkam matky dodáva, že dieťa ako aj jeho rodič, ktorý ho nemá v osobnej starostlivosti majú právo stráviť spolu spravidla polovicu voľného času dieťaťa. Vzájomná radosť rodiča a dieťaťa v blízkosti toho druhého je základným prvkom rodinného života. Odvolací súd poukazuje na článok 8 Európskeho dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd, z ktorého vyplýva pozitívny záväzok štátu chrániť záujmy rodiny a prispievať aktívne k udržiavaniu a obnovovaniu rodinnoprávnych väzieb. Vyhliadky na vytvorenie takýchto väzieb sa postupne znižia a napokon zaniknú, ak biologickému rodičovi a dieťaťu nie je dovolené stykať sa alebo len tak zriedka, že žiadne prirodzené puto nemá nádej medzi nimi vzniknúť. Právo styku a zásady jeho správneho výkonu sa premietajú do judikatúry Európskeho súdu pre ľudské práva, ktorý opakovane konštatoval, že „Je v záujme dieťaťa, aby udržovalo rodinné vzťahy s odlúčeným rodičom a aby nebolo odtrhnuté od svojich koreňov a tiež má právo na to, aby dostalo príležitosť rozvíjať svoj vzťah ku každému z rodičov a prejavíť svoje city skutočne slobodne bez akéhokoľvek vonkajšieho tlaku zo strany druhého rodiča.“ Právo styku s dieťaťom zaručuje oprávnenému rodičovi právo dieťa vidieť, právo na prístup k dieťaťu, právo určiť miesto a spôsob trávenia času počas stretávania, právo výlučne na dieťa počas tohto času pôsobiť a právo na náhradu za čas strávenia, ktorý sa nerealizoval z dôvodov, ktoré nespočívali v osobe oprávneného rodiča. Matka v porovnaní s otcom trávi s maloletým podstatnú časť jeho voľného času, zabezpečuje o maloletého starostlivosť, maloletý sa v jej prítomnosti na ňu prirodzene obracia, venuje jej časť svojej pozornosti, v dôsledku čoho otec nemá možnosť plnohodnotne stráviť čas s maloletým a pripraviť mu program podľa svojich predstáv. Maloletý D. otca pozná, nemá k nemu vytvorený negatívny vzťah, nota bene dieťa v jeho veku je spôsobilé stráviť istú dobu bez prítomnosti rodičov v školskom zariadení alebo v inom obdobnom zariadení. Matkou namietaná skutočnosť, že maloletý navštevuje materskú škôlku iba na pol dňa nie je relevantným dôvodom pre obmedzenie realizácie styku otca s maloletým, pretože rovnako otec ako aj matka je mu najbližšou osobou, ktorého maloletý vníma ako svojho rodiča a vo svojom veku dokáže rozoznať skutočnosť, že trávi čas so svojim otcom v porovnaní s časom stráveným v materskej škôlke.

11. Odvolací súd je toho názoru, že napadnutá úprava styku otca s maloletým je bez ďalšieho v najlepšom záujme maloletého, pretože v období do rozhodnutia vo veci samej zabezpečuje zachovanie a rozvíjanie vzťahu medzi otcom a maloletým a zamedzuje negatívnemu vplyvu konfliktov rodičov na realizáciu styku a výkon práv obsiahnutých a garantovaných dohovorom o právach dieťaťa. Z týchto dôvodov odvolací súd potvrdil napadnuté rozhodnutie ako vecne správne podľa § 387 ods. 1 CSP

a podľa § 387 ods. 2 CSP sa v odôvodnení obmedzil iba na skonštatovanie správnosti dôvodov napadnutého rozhodnutia a na zdôraznenie jeho správnosti doplnil ďalšie dôvody.

12. Toto rozhodnutie senát prijal v pomere hlasov 3:0 (§ 393 ods. 2 Zákona č. 160/2015 Z.z.).

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 a nasl. CSP) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP). Uvedená povinnosť neplatí, ak je dovolateľ fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).